

Eötvös Károlyt is ...

Igen, Eötvös Károlyt is kihagyják a budapesti városatyák névsorából... A helyére szükség van; nálánál kisebb és élelmesebb emberek pályáznak a mandátumára. A Vajda az idén lett hetvenesztendő. Ez az évforduló nagyszerű alkalom volt rá, hogy az öregúrtól elvegyék a mandátumát az erzsébetvárosiak. Bizonyos, hogy Eötvös Károly nem fogja fel valami nagyon tragikusan ezt a detronizálást és ha jókedve lesz, legfőképpen majd azzal vigasztalhatja magát, hogy hiszen Polónyi Gézához is hűtlenek lettek a Sasok és régi nagy ellenfele: Polónyi Géza sem kap többé városatya-mandátumot. Mi mégis sajnáljuk, hogy Eötvös Károly érdekes fejét nem látjuk többé a városatyák parlamentjében; nem ballgathatjuk történeteit és hogy aranyos humorával nem fogja többé elviselhetővé tenni azt az ártelen unalmat, amely a maga száraz rettenetességével olykor-olykor ráül a főváros közgyűlésére. Mindig eseményszámba ment, valahányszor Eötvös Károly felszólt a főváros közgyűlésén. Ha híre ment, hogy Eötvös beszélni fog, hirtelen mertettek a padok, megnépesedett a karzat; mindenki halani akarta a táblalábó-humor e nagy mesterét, aki egy-egy mondásával gyakorló jobban megvilágított egy-egy vitás kérdést, mint mások rőszámra eldeklamált beszéde.

Ki ne emlékezne az orgona-ügyre, amikor a magyar ipart védelmezte meg a főváros közgyűlési termében?! Ez volt egyik legpompásabb beszéde. Mikor nagynehezen elkészült a lipótvárosi bazilika, a városházán elhatározták, hogy a főváros nagyszerű orgonát csináltat a bazilikába. Hatalmasat, nagyszabásút, olyat, amely mindenképpen beleillik ebbe a gyönyörű templomba. De kinél rendelik meg az orgonát? Két orgonagyáros között kellett választani. Az egyik gyáros pécsi ember, a másik bécsi. A szakértők azt hajtogatják, hogy a pécsi mester kitűnő orgonákat tud ugyan csinálni, de afféle világraszóló orgonát, mint amilyen a bazilikába dukál, olyat egyedül csak Bécsben tudnak csinálni. Ezen aztán hajbakaptak a városatyák. Támadt egy magyar párt és egy bécsi párt. A magyar párt vezére Sipulusz, a kitűnő humorista volt. A közgyűlés-

Iktatószám

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Eötvös Károly

Idő

1912

Személy

Szerző

Cím Eötvös Károlyt is ...

Forrás: Világ

Bp.

1912 XI/9

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. f)

nek kellett döntenie a fogas kérdésben. A közgyűlésre elhozták Eötvös Károlyt is, hogy védje meg a magyar ipart. Eötvös fel is szólalt és meg is védte a magyar ipart. Elmondta, hogy mennyi temérdek ellensége van a magyar iparnak; a legnagyobb ellensége azonban mégis mi vagyunk, magyarok.

— Ime, most is ki akarjuk játszani a magyar ipart — mondta a Vajda. — Bécsben akarjuk megrendelni a bazilika orgonáját. Miért? Mert őt szakértő kijelentette, hogy magyar ember nem tud orgonát csinálni. Hát, mélyen tisztelt közgyűlés, nekem világéletemben már nagyon sok mindenféle szakértővel volt dolgom, de mondhatom, hogy a szakértők nem okos emberek. Volt dolgom puska-szakértővel, volt dolgom orvos-szakértővel, volt dolgom irás-szakértővel, de orgona-szakértővel világéletemben még soha nem volt dolgom. Mit csinál az irás-szakértő?! Elébe tart az ember egy hamis váltót és megkérdezi tőle, hogy ennek a hamis váltónak az aláírása jó-e, vagy sem? A szakértő azt mondja, hogy igen, vagy nem. Ezt még meg tudom érteni. De mit csinál, uraim, az orgona-szakértő?! Az orgona-szakértő megmondja, hogy jó-e vagy rossz-e az az orgona, amelyet még csak ezután fogunk megrendelni. Hát én ebben a szakértőlemben nem bízom. De ha legalább tudnának orgonát csinálni azok a fránya szakértők, de mind kámtor, az istenadta...

A közgyűlés nevetett, tapsolt és a pécsi gyárosnál rendelte meg a bazilika orgonáját. És mit

tesz isten?! A bazilika orgonája csakugyan kitűnő orgona, amelynek olyan hangja van, hogy vetekedik a legszebb hangu orgonákkal.

Az sem volt utolsó, mikor Eötvös Károly a civillista ellen beszélt. Gróf Tisza István miniszterelnöksége alatt történt. A kormány azt javasolta a képviselőháznak, hogy a király civillistáját emelje fel kilencmillióról tizenegymillióra. Eötvös Károlynak nem tetszett a javaslat. A civillista — mondta Eötvös — egy terhes adó, amelyet Magyarország fizet Bécsnek. Ezeket a civillista-milliókat ugyanis a királyi udvar mind Bécsben költi el. Budapestnek alig-alig jut belőle. Ez pedig nem igazság, mert a törvény értelmében a királyi udvartartásnak egy fél esztendeig Budapesten kellene lenni. Irjon föl tehát a főváros közgyűlése a képviselőháznak, hogy csak abban az esetben szavazza meg a civillista felemelést, ha a király minden évből egy fél esztendőt Budapesten tölt az udvarral. Ha pedig a kormány ezt nem tudná kieszközölni, akkor a képviselőház nemcsak hogy a civillistafelemelést nem szavazza meg, hanem csak a király személyes szükségleteinek a költségeit fedezi.

— Mi megadjuk ő felsége legkegyelmesebben uralkodó királyunknak sörít, borát, éjjeli szállását, testi ruházatát, de tovább minket ne zaklassanak! — mondta Eötvös a városatyák nagy tapsorkánja közepette. A főváros közgyűlése egyhangulag elfogadta Eötvös Károly javaslatát. Még Ehrlich G. Gusztáv is rászavazott.